

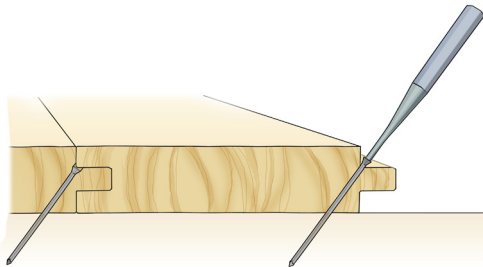
Uppfästning av panel

Panelen kan antingen skruvas eller spikas i läkten. Panelens profil avgör vilken sorts uppfästning som är lämpligast att använda. För att panelen inte ska spricka är det bra att förborra innan den sätts upp. Om du skruvar fast panelen bör du använda antingen skruv med rundat huvud eller försänkt skruv. PTS 28 är en skruv som brukar fungera bra.

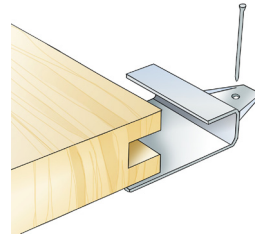
Väljer du istället att spika panelen tycker vi att du ska använda dyckert, som lämpligen slås i med en spikdrivare eller dorn för att panelen inte ska få oönskade märken. Lämpliga dimensioner på spiken är 40-1,7 för 12 mm tjocka paneler och 50-2,0 för paneler med en tjocklek på 15 mm. I våtrum ska du tänka på att alltid använda spik och bleck som är varmförzinkade, för att inte smutsa ned panelen vid uppfästningen.

Om panelen är falsad eller spontad kan du välja att dölja uppfästningen. Då placerar du spiken i fjädern och slår i den med en dorn för att inte skada panelen. Det är också en bra idé att fixera panelen med ett panelclips eller spikbleck.

Om panelerna ska sättas upp mot spånskivor, plywood eller andra träbaserade material går det som regel att spika direkt i underlaget, bara det är tillräckligt jämnt. Liggande panel kan fästas mot ett underlag av gips, om det är möjligt att hitta regeln. Spiken slås då rakt igenom gipsen och in i regeln.

Dyckert och dorn är bra för att undvika skador på panelen.

En bra idé är att fixera panelen med ett panelclips eller spikbleck.

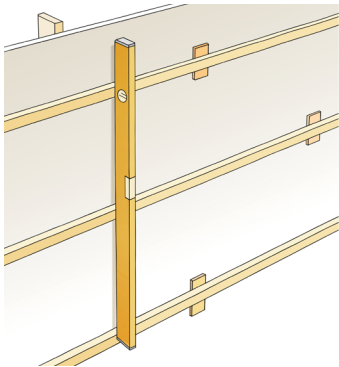
Läkt

Om underlaget där panelen ska sättas upp inte går att spika i, till exempel om det är någon form av betong, behöver du sätta upp en spikläkt som panelen kan fästas i. Läkten sätts upp med cc 600 och om underlaget är jämnt räcker det med en dimension på minst 22x45 mm. Är underlaget däremot sviktande eller består av ojämn betong, bör du använda läkt med en dimension på åtminstone 34x45 mm. Skruv eller spik som används till läkten sätts med max cc 600.

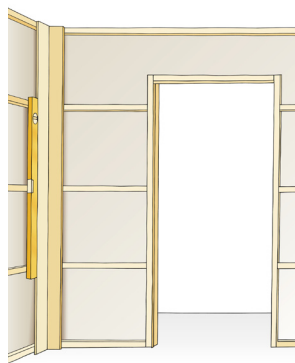
Om underlaget består av tegel eller lättbetong fästs läkten med lättbetongspik, förzinkad klippspik, slagspik, spikplugg eller skruv med plugg. Spiken bör gå in 75 mm i lättbetong med 75 mm och 50 mm i tegel. Om det inte är möjligt att spika i väggen fäster du läkten med betongskruv.

Skivmaterial på reglar

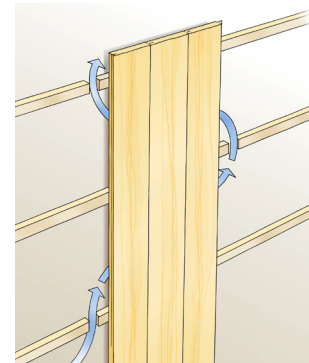
Du ska alltid använda läkt när panelerna ska ligga i samma riktning som eventuella befintliga reglar, om panelen har en tjocklek på mer än 15 mm eller om det krävs en luftspalt. När du fäster läkten i reglarna använder du vanlig trådspik, förutom i fuktiga utrymmen där du behöver förzinkad trådspik. Spiken ska gå in i regeln minst 30 mm.

Använd vattenpass med jämna mellanrum för att säkerställa läktens riktning. För att få panelen att sitta stadigt och jämnt kan det vara nödvändigt att lägga emellan till exempel små klossar.

På ett underlag som inte kan spikas i kan uppfästningen av läkten se ut så här; förutsatt att det inte behövs en luftspalt.

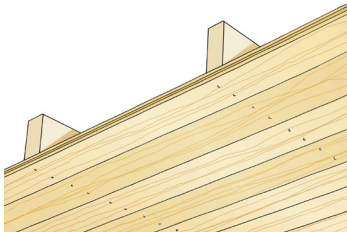

I våtrum och yttreväggar med dålig isolation krävs spikläkt för att skapa en luftspalt bakom panelen.

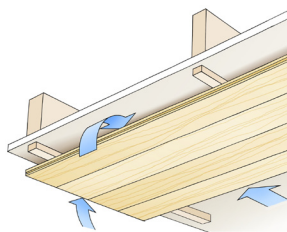
Takpanel

När du ska sätta upp panel på både väggen och i taket ska takpanelen monteras först. Dessutom ska du tänka på att takpanel i våtutrymmen alltid ska ha lämplig ventilation. Lämpligt underlag är regler, bjälkar eller läkt med cc 600 som maximalt avstånd.

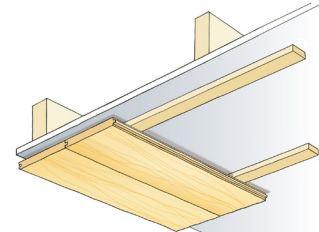
Har du ett trätak kan takpanelen som regel spikas upp direkt mot detta. Är taket däremot av betong eller puts, behöver du sätta upp läkt.

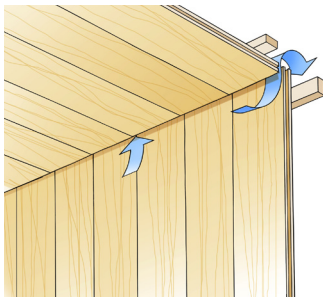
Så här fästs panelen när den sitter i samma riktning som reglarna och när panelen ska vara ventilerad.

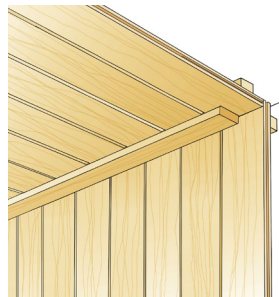
Läkt när panelen är ventilerad.

Fäst panelen med skruv eller spik i varje regel.

När du monterar en takpanel i anslutning till en vägg bör du lämna en glipa på 10 mm. Denna döljs lämpligen av en taklist som monteras utan mellanrum mot takpanelen.

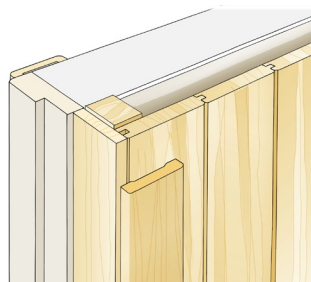
Om du inte vill använda en taklist kan du ha en öppen fog vid samtliga väggar. Istället täcks då panelkanten med en vinkellist.

Väggpanel

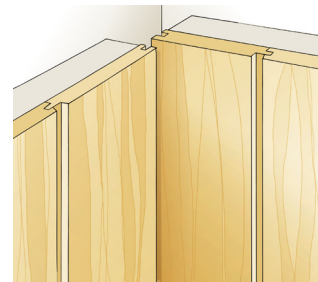
Om panelen ska vara stående är förstavalet att börja i ett hörn som är pekar utåt. Ifall ett sådant hörn inte finns börjar du i ett innerhörn. Ska panelen vara liggande börjar du uppifrån om du tänker använda spikbleck eller panelclips och nerifrån om du skruvar.

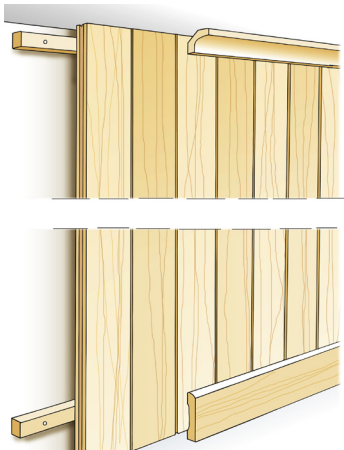
Du bör starta i ett hörn och montera panelen från vänster till höger. Använder du spikbleck ska du komma ihåg att vända notsidan åt höger. Se även till att kontrollera med hjälp av till exempel ett vattenpass eller annat hjälpmedel så att du håller koll på riktningen.

Ta bort dörr- och fönsterfoder och gör en ny regelram. När du monterat panelen kan du dölja den underliggande regeln med en salningslist och sedan återplacera det ursprungliga fodret.

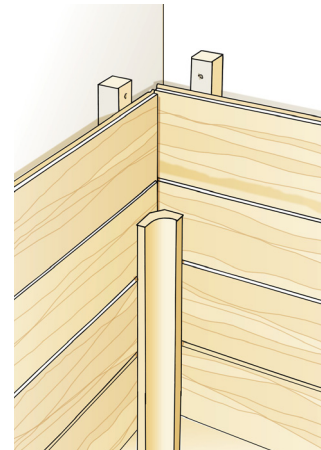
Innerhörn som har försetts med stående panel.

Panelens över- och underkant slutar ungefär 10 mm från tak och golv. Springorna som bildas döljs lämpligen med en golvsoclel och en taklist. Om panelerna ska ha en ventilerad baksida ska du däremot inte montera några lister mot tak och golv. Då blir det istället ännu viktigare att vara omsorgsfull i arbetet med att få passningen rätt.

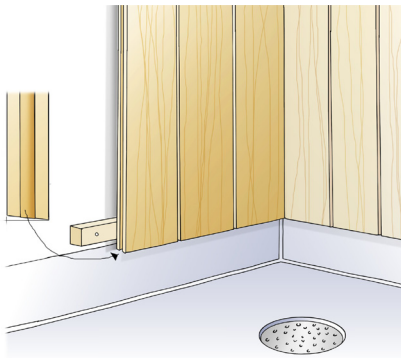
Panelkanten slutar 10 mm från väggen.

Innerhörn med liggande panel och hörnlist.

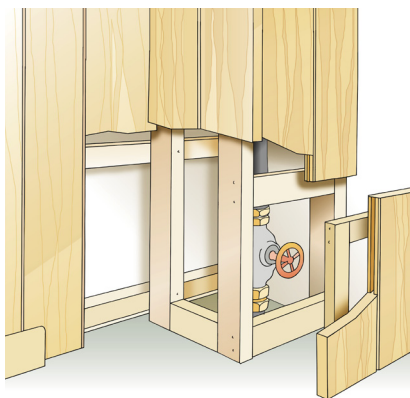
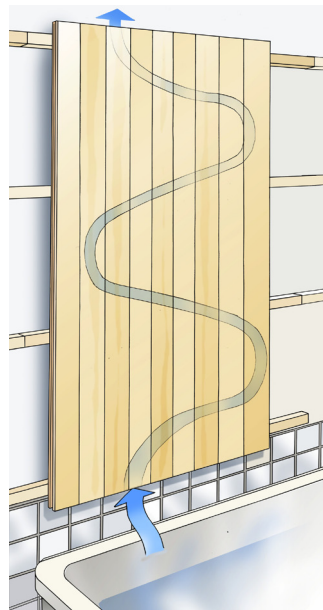
Våtutrymmen

I duschrum och andra våtutrymmen ska en luftspalt finnas bakom panelen för ventilation. Panelens nedre kant ska ha åtminstone 100 mm kvar till golvnivån, samtidigt som den går över golvbeläggningens fortsättning upp på väggen. I nedre kanten sågas panelen snett för att vattnet ska droppa av. Dessutom måste ändkanten ytbehandlas så att den står emot eventuell fukt.

I duschrum och andra våtutrymmen ska en luftspalt finnas bakom panelen för ventilation.

Panel som sitter i anslutning till ett badkar ska ha ett avstånd på åtminstone 150 mm till kanten på badkaret. Även här ska nedre kanten på panelen snedsågas för vattenavdroppning och sedan ytbehandlas.

Använd en förlängningsdosa för att kunna anpassa strömbrytare och kontakter efter din nya panel.

Liggande paneler i våtrum ska alltid ha fjädern uppåt. Dessutom ska du tänka på att använda en panel där profilen tillåter vattnet att rinna av.